

Autor: Jean Thiriart

K evropskému komunitarismu jsem toho už napsal poměrně hodně.

Rozbor je však neustále možné vylepšovat, a jelikož při práci narážím na nové a důležité otázky, mohu nyní s odstupem říci, že jsem kladl snad až přílišný důraz na fenomén kapitálu, konkrétně „třídní spolupráce“ starých a unavených evropských plutokratů s velmi mladými a dynamickými plutokraty americkými, kteří navíc mají rozhodující teritoriální výhodu v podobě Státu-Velmoci.

Jakási sešlost a zkostnatělost našich evropských kapitalistů oproti jejich americkým bratrancům je jejich hlavní nevýhodou. Američanům hrají do karet také ekonomicko-demografické činitele: kolektiv 250 milionů lidí bez celních bariér; to je pro nás dalším handicapem. Od roku 1945 evropská plutokracie ochotně přijímá americkou nadvládu, neschopná či neochotná bránit své postavení. Kdyby kancléř Hitler vyhrál válku, stejně ochotně by přijala dominanci německou. Toto je velice důležité: nemůže být žádná evropská politika, dokud bude politická třída lokajsky posluhovat Spojeným státům. V tom spočívá velký švindl této atlanticistické Evropy, její zatažená ruční brzda. Opírá se třídní spolupráci evropské a americké plutokracie, přičemž ta evropská je americké podřízena.

Naše pojetí světa

Francouzští čtenáři jistě pochopí, užiji-li německého pojmu „*Weltanschauung*“ (světonázor), který označuje pojetí světa, popis účelu samotného nebo náš duchovní obraz světa. „*Weltanschauung*“ je tedy subjektivní a iluze vědeckého „*Weltanschauungu*“ se nám jeví až směšně absurdní. Až dosud jsme nedokázali nalézt nebo se shodnout na konečném cíli samotné lidské existence racionálními nebo logicko-experimentálními prostředky. Racionálně

Ize totiž popsat prostředky, ale nikdy účel. Tohoto obřího problému se zde lze ovšem dotknout jen letmo. Mám za to, že u Evropanů nalezneme četné příklady (nikoliv dokonalé) snah o dosažení toho „být něčím víc“. Na druhé straně jsme se ve starověku setkali i s jinými národy, které naopak usilovaly o to „mít víc“, jako Peršané nebo Kartaginci. Tyto národy jsme zničili.

Dnes vládne myšlenková škola toho „mít víc“: ekonomismus, který můžeme dále rozdělit na dvě větve: chudou, tedy marxismus, a bohatou, čili amerikanismus.

Hospodářství je pro amerikanismus vším. Ve Vietnamu tyto přerostlé americké školou povinné děti nedokáží pochopit vietnamského vesničana, jemuž v poledne nabídli krabici mléka – a který jim to o půlnoci oplácí dýkou do zad.

Co se marxistů týče, s hrůzou vychází najevo, že komunistická společnost plodí mladistvé delikventy a bezbřehý nihilismus ještě horší než všechno, co jsme viděli u dekadentní buržoazie. Touto vsuvkou jsem chtěl osvětlit důvody, proč tvrdíme, že politika by měla být nadřazena ekonomice – jediné ona totiž podle našeho soudu uvádí v život náš *Weltanschauung*, naši estetiku světa. Ekonomika a společnost jsou prostředkem, nikdy účelem samy o sobě – jinak dospějeme k velice ubohému lidstvu!

Pravicová škola už jaksi dědičně v zásadě nezná hmotné starosti, a je tak vzdálena společenským a ekonomickým činitelům; čtou **Péguye** a hrají **Debussyho**. Když se ozvou masy, snaží se jim zacpat ústa koblihy. Setkáváme se tak s popřením hmotné reality. Na opačné straně zase nacházíme uspokojené hlasatele štěstí lidstva. Tohoto uspokojení lze dosáhnout kolektivisticky (nebo se o to alespoň pokusit) či merkantilisticky. **Marxistická i americká kaple náležejí k téže církvi.**

Hojnost znamená mír, štěstí. Člověk se směje, osvobozený od tíže hlubin své lidské duše. **Kněží se zkušenostmi ze zpovědnice a psychologové od svých pohovek však mohou potvrdit, že materiálně prosperující společnost k nastolení rovnováhy nestačí.**

Konzumní společnosti dosahuje kulminace a zdárného dovršení ve švédském modelu, s pozoruhodným počtem sexuálních deviantů a sebevražd. Umění i intelektuální život zde vymizely. Švédové jsou v tomto intelektuálním schématu tím nejsterilnějším národem vůbec – tak vypadá dovršení toho „mít víc“. Jejich umyvadla jsou napojena na komunální rozvody horké vody, ale jejich duch je dokonale odštížen od veškeré kreativity. Dospíváme tedy k závěru, že politika musí být nadřazena ekonomické sféře. Proto se budeme zabývat nejlepším tím možným uspořádáním hospodářství a politiky – máme totiž unikátní příležitost k porovnání 70 let aplikovaného marxismu v SSSR a 70 let moderního kapitalismu v USA. Z této komparace můžeme syntetizovat pragmatickou metodu, oproštěnou od Proudhonova dětinského idealismu, Marxova mesianismu i naivity perfekcionismu.

Hledáme tedy nejefektivnější ekonomické zřízení. Netoužíme nijak ve jménu absolutního intelektu opovrhovat materialismem jako současní obyvatelé Orientu. Hospodářství vnímáme jako prostředek, jemuž nelze bránit v dosažení jeho plného potenciálu. Problém spočívá

celkem jednoduše v tom, usilovat o tuto budoucnost bezvýhradně ovládanou duchem toho „být něčím víc“ a využít k tomu potřebné prostředky. **Takto dospějeme k prométheovskému člověku, dovršení našeho „Weltanschauungu“ tam, kde materialistické společnost dokáží plodit sice uspokojené, ale neurotické spotřebitele.**

S přihlédnutím k efektivitě hospodářství se tedy bude jednat o komunitarismus.

Kapitalismus a svobodné podnikání

Slepá levice pravidelně a záměrně zaměňuje kapitalismus se svobodou podnikání. Prosté srovnání sovětského (státního) a amerického (svobodné podnikání) systému dostatečně průkazně dokazuje, že svobodné podnikání je mnohonásobně efektivnější.

Kvalita i kvantita nabízeného zboží názorně ukazuje, že člověk vyrábí více a lépe v prostředí svobody a autonomie. Označovat svobodu za právo je však absurdní – pozorování totiž ukazuje, že svoboda je nutností. Soukromý člověk zbavený svobody není tvůrčí a produkuje méně a v horší kvalitě. Vědomí nesvobody má negativní psychologické dopady, svoboda je tedy nutností, to si musíme uvědomit. Navíc pro každé společenství smrtelníků zůstává sebe zájem tou nejúčinnější motivací. Z etické perspektivy se nám to může ošklivit, ale na skutečnosti to nic nemění. Pokud budeme ve jménu normativních argumentů přehlížet dvojí realitu potřeby svobody a motivace osobními zájmy, neměli bychom zapomínat, že jediné, co v moskevských obchodních domech neschází, je zboží, co nikdo nechce a dražota.

Excesy kapitalismu spočívají v zasahování soukromých ekonomických sil do politického života. Kapitalismus tíhne k monopolu, tedy potlačování základní podmínky samotné vlastní životaschopnosti: konkurence. Kapitalismus také vede ke vzniku zájmů protichůdných zájmům národa. Kapitalismus tak podle nás škodí hypertrofií tam, kde se stává monopolistickým, a koncentrací prostředků, jimiž zasahuje do politiky.

Marx velice trefně poznamenal, že buržoazní parlamentní demokracie je pouhou zástěrkou pro naprostou dominanci kapitalistické moci: tedy už před sto lety Paretem popsané „pluto-demokracie“. Marx se však mýlil takřka dětinsky, když ve svém díle povolával k vedení společnosti proletariát. Blíže pravdě má totiž spíše opak jeho analýzy. Jeho plán je infantilní, normativní a závislý od ctnosti. Marx neviděl budoucí možnost ryzí politické třídy, kněžské moci. Konceptu politické třídy se budu věnovat jinde, abychom o něm však vůbec mohli uvažovat, musí být společnost nejprve nasycena – cca za půl století. Tak tedy zní příkázání Huxleyho *alf*. Zde se však tomuto více věnovat nemíním.

Komunitarismus pěstuje ekonomiku moci v kontrastu s kapitalistickým pojetím ekonomiky zisku a marxistickým utopickým hospodářstvím. **V prostředí ekonomiky moci za prvé považujeme volnost podnikání za jednoznačně pozitivní faktor a za druhé jsme přesvědčeni o nutnosti politické neutralizace peněžní oligarchie.**

Demokracie a zodpovědnost

Jednou z nejsilnějších hybných sil za naším komunitaristickým politickým myšlením je zcela jednoznačně zodpovědnost. Demokratický princip je totiž možné uplatňovat jedině tehdy, je-li doplněn zodpovědnostmi. Zásada hlasování většiny však představuje spíše zřeknutí se jakékoli zodpovědností – schováváním za většinou ze sebe děláme blázny.

Ubohý výkon sovětského zemědělství a přehmaty v sociálním zabezpečení tady na Západě jsou dobrou ukázkou tohoto vyhýbání se zodpovědnosti.

V oblasti ekonomiky obecně vystupujeme proti státnímu kolektivismu (jakkoliv ve strategických odvětvích mohou existovat výjimky) a pro jistý kolektivismus kooperativních forem. Jestliže dobrovolný a tedy svobodný hospodářský kolektiv spravuje své záležitosti špatně, potrestá se sám, pokud si vede dobře, stejně tak sám se i odmění, a proto je musíme podporovat. Dnes je v módě maskovat všechno plundrování a plýtvání anonymitou „většiny, která není zodpovědná“ – vše přece platí stát. Komunitarismus sice bude podporovat rozvoj komunálních organizací i kooperativů (družstev), bude však tyto entity pokládat za samosprávně a tedy i zodpovědné samy za sebe.

Specifičnost organizace a regulace velikosti v hospodářství

Zde se dostáváme k jádru našeho myšlení.

Co je to „specifičnost organizace“? Jedná se o povahu podnikání – tedy skutečnost, zda se vyrábí raketové střely nebo hračky.

A „regulace velikosti“? Tak označujeme velikost podniku, zda zaměstnává 50 nebo 50 000 lidí. Můžeme si tak představit čtyři vymezené případy. Strategický podnik s 50 a 50 000 zaměstnanci na jedné straně a továrnu na výrobu hraček s 50 nebo 50 000 zaměstnanci na druhé. Politické vnímání věci nám jasně naznačuje, že specifičnost povahy strategického podniku velí státu vykonávat zde bližší dohled (to je tedy specifičnost organizace).

Totéž politické chápání nám také ukáže, že jediný vlastník továrny na hračky s 50 000 zaměstnanci není pro stát zajímavý specifičností své továrny (hračky nejsou pro obranyschopnost státu relevantní), ale její velikost (zde se proto uplatňuje komunitární koncept regulace rozměru) může znamenat riziko destabilizace státu nebo vládnoucí jednotné evropské strany. Člověk v čele takového podnikání může pocítit touhu ovlivňovat silou svých finančních prostředků politiku – koncentrace ekonomické moci se dříve či později stává politickým lákadlem takřka neodolatelným. Liberalismus mu tak dovoluje učinit, zatímco komunitaristický stát nikoliv, a tak například v Belgii ovládá liberální stranu cukrovarnický trust a tu „křesťanskou“ trust čokoládový a železářny a drátovny.

Omyl dogmatických marxistů spočívá v jejich touze znárodnit a tím sterilizovat malé podniky s padesátkou zaměstnanců. Nerozum liberalismu pak vidíme v politické svobodě, již ocelářským nebo ropným magnátům ponechává k politické

činnosti. Evropský komunitaristický stát podporuje mnoho středních a menších podniků a – z technologických důvodů – nepostradatelné malé množství velkých koncernů s náležitým dohledem.

Než tuto kapitolu uzavřeme, měli bychom dodat, že specifická povaha jistého podnikání si často žádá znárodnění nebo naopak volnost. Tak například velká hydroelektrárna vyžaduje ohromný kapitál, ale skoro směšně nízký počet zaměstnanců (řekněme padesátku techniků a dalších zaměstnanců). Tento typ ekonomické činnosti obvykle podléhá znárodnění, zatímco výroba a distribuce zemědělských a živočišných produktů si žádá volného trhu. Dogmatictí marxisté chtějí podle diktátu manažerů z Kyjeva a Moskvy znárodnit úplně všechno, liberalismus naopak všemu nechává volnou ruku. **Komunitarismus si chce zachovat plnou politickou kontrolu a současně umožnit maximální míru ekonomické svobody.**

Význam ekonomického nacionalismu

Volná směna zboží a kapitálu je podmínkou ekonomického pokroku – fakticky totiž vytváří a vyžaduje konkurenci.

Proto se v prostředí velkých jednotek, jakou jsou Spojené státy, vyvíjí mocnější konkurence než u těch menších, jako jsou Francii či Itálie. Z toho důvodu jsme ostatně vytvořili společný tržní prostor. Ale stejně jako všude jinde je i tady třeba mít se na pozoru před konkrétními aplikacemi obecné zásady: postavit se jednotnému americkému hospodářství s takto doplněným (nikoliv však integrovaným) souborem znamená v konečném důsledku pohlcení naší evropské ekonomické jednotky tou americkou.

Atlanticistická Evropa, tento falešný pretendent, jehož nám předkládá americká okupační moc a její komplici, tito noví „kolaboranti“, se snaží tento řád (přednosti politického před ekonomickým) převrátit a vytvořit „atlantický trh“ ještě před vznikem evropské politické jednoty. Jeho vytvoření by však znemožnilo dělat evropskou politiku. Pokud se proti tomu důrazně nepostavíme, dojde k integraci evropského hospodářství s tím americkým do jediné finanční jednotky, což učiní evropskou politiku nemožnou. (zde Thiriart prorocky předpověděl smlouvu TTIP – pozn. DP)

Symbióza americké a evropské ekonomiky je v prvé řadě zardoušením evropské politiky v kolébce, a tím pádem i garant snadné a nerušené americké dominance nad „atlantickým společenstvím“. Odtud tedy nezbytnost „ekonomického nacionalismu“. Evropa musí vedena politickou úvahou co nejrychleji dobrovolně přerušit veškerou interakci s americkým hospodářstvím a usilovat o svou autarkii ve vojenské a všech dalších oblastech.

Idioti, kteří protestují proti konstrukci francouzské atomové bomby, tedy evropské zbraně zítřka, nepochybně skládají poklonu Americe s jejím arzenálem, nad nímž nemají sebemenší politickou kontrolu!

Bez autonomní vojenské síly nemůže být ani řeči o nezávislém státu - stát, který se spoléhá na cizí zbraně, je satelitem. I kdyby si tyto zbraně mohl dovolit koupit, není nezávislý. Hospodářský nacionalismus si dává za cíl zajistit Evropě naprostou autonomii ve vojenských záležitostech i v zásobování surovinami.

Kdyby se Spojené státy zítra pustily do globální války, není nutné, aby z toho plynoucími otrěsy a výpadky musela trpět i neutrální Evropa.

Ekonomický nacionalismus tedy znamená hospodářskou nezávislost a vojenskou autarkii.

Konečně by naše ekonomika měla do budoucna být - ve světle sjednocení našich vlastí až k Vladivostoku - plánovaná.

Veškeré naše myšlení musí směřovat k cíli učinit západoevropskou hospodářskou moc jedním z prostředků opětovného získání dočasně ztracených provincií na východě. **Budoucnost nehledejme v merkantilní říši od Frankfurtu po San Francisco; naší budoucností je impérium od Dublinu po Vladivostok.**

Proto musí být naše hospodářské projekty vedeny touto vůlí k osudu.

Esej Jeana Thiriarta **The Approach of Communitarianism** vyšla na stránkách Niekisch Translation Project 5. listopadu 2015. Původně vyšla (*Approche du communautarisme*) na stránkách VoxNR 1. června 2002.